

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

A Nemzeti Választási Bizottság

750/2018. számú határozata

A Nemzeti Választási Bizottság a N. I. magánszemély (a továbbiakban: Beadványozó1) és a Szekó József polgármester [képviseli: Dr. H. P. ügyvéd (a továbbiakban: Beadványozó2)] által benyújtott fellebbezés tárgyában – 15 igen és 1 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Nemzeti Választási Bizottság a Baranya Megye 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 52/2018. (IV. 9.) számú határozatát részben megváltoztatja, és megállapítja, hogy Szekó József polgármester megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, esélyegyenlőség a jelöltek és jelölő szervezetek közötti alapelvet azzal, hogy polgármesterként az önkormányzat helyi lapjában a választópolgárokat egy jelölő szervezet és annak országgyűlési képviselőjelöltje támogatására ösztönözte.

A Nemzeti Választási Bizottság megállapítja, hogy a Mohácsi Önkormányzati Hírek című hetilap megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, esélyegyenlőség a jelöltek és jelölő szervezetek közötti alapelvet azzal, hogy egy jelölő szervezet és annak országgyűlési képviselőjelöltje támogatására ösztönző cikkeket tett közzé 2018. április 6-i lapszámában.

A Nemzeti Választási Bizottság mellőzi jogsértők vonatkozásában a további jogszabálysértéstől való eltiltás jogkövetkezményét.

A Nemzeti Választási Bizottság az OEVB határozatának rendelkező része közzétételére vonatkozó kötelezését helybenhagyja.

A Nemzeti Választási Bizottság Szekó József polgármestert 690.000 Ft, azaz hatszázkilencvenezer forint bírság megfizetésére kötelezi.

A bírság összegének megfizetését átutalással kell teljesíteni a Nemzeti Választási Iroda Magyar Államkincstárnál vezetett fizetési számlaszámára – 10032000 - 01040391 - 00000000 – jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül. A közlemény rovatban fel kell tüntetni jelen határozat számát és az alábbi bírságazonosító számot: V182091074. A bírság meg nem fizetése esetén adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, amelyet a Nemzeti Választási Iroda megkeresésére az állami adóhatóság szed be.

A Nemzeti Választási Bizottság Meier Antalné felelős vezetőt és kiadót 345.000 Ft, azaz háromszáznegyvenötezer forint bírság megfizetésére kötelezi.

A bírság összegének megfizetését átutalással kell teljesíteni a Nemzeti Választási Iroda Magyar Államkincstárnál vezetett fizetési számlaszámára – 10032000 - 01040391 - 00000000 – jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül. A közlemény rovatban fel kell tüntetni jelen határozat számát és az alábbi bírságazonosító számot: V182091082. A bírság meg nem fizetése esetén adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, amelyet a Nemzeti Választási Iroda megkeresésére az állami adóhatóság szed be.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Nemzeti Választási Bizottságnál (1054 Budapest, Alkotmány u. 3., levélcím: 1397 Budapest, Pf.: 547., e-mail: nvb@nvi.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2018. április 17-én 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhú másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

I.

[Az első fokon eljáró választási bizottság döntése és az azt megalapozó tényállás]

[1]Beadványozó1 2018. április 6-án elektronikus úton nyújtotta be kifogását a Nemzeti Választási Bizottság számára, amelyben előadta, hogy az Önkormányzati Hírek című helyi hetilapban közzétettek sértik a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjában foglalt alapelveket. Előadása szerint a 2018. április 6-i lapszámban Székó József, Mohács város polgármestere nagy terjedelemben, és nagyobb betűméretben hívja fel a választópolgárokat arra, hogy a FIDESZ-KDNP listájára és annak helyi képviselő jelöltjére dr. Hargitai Jánosra szavazzanak. Az általa előadottakra tekintettel kérte a jogszabálysértés megállapítását, a jogszabálysértőt a „legmagasabb összegű pénzbírsággal” történő sújtását, továbbá a határozat közzétételét a következő lapszámban. Bizonyítékként csatolta a sérelmezett lapszám négy oldalát.

[2]A Nemzeti Választási Bizottság elnöke – a Ve. 151. § (1) bekezdésére tekintettel – 2018. április 7-én a kifogást elbírálás végett áttette az OEVB számára.

[3]Az OEVB megállapította, hogy a kifogásolt lap Mohács Város Önkormányzatának hetilapja, amely „mindig időszerű tartalommal” jelenik meg. Így az OEVB álláspontja

szerint a címlap alján elhelyezett, „[ú]t és lakóparkfejlesztésre újabb 745 millió költött önkormányzatunk” című írás és a mellékelt fénykép, amely a polgármestert és a képviselőjelöltet ábrázolja „nem kimondottan választási célzattal készült”. Az OEVB szerint a 3. csatolt oldalon található, „Magyarország biztonságos: Önökön is múlik az marad-e” című írás szintén az előző hét eseményeiről számol be. Az OEVB a kifogásnak egyebekben helyt adott, utalva a Kúria Kvk.I.37.394/2014/22. számú, valamint a Kvk.IV.37.359/2014/2. számú döntésben foglaltakra. Az eljáró bizottság bírság kiszabását nem tartotta indokoltnak.

[4]A fentiekre tekintettel az OEVB 52/2018. (IV. 9.) számú határozatával Beadványozó1 kifogásnak részben helyt adott, és megállapította, hogy a Mohácsi Önkormányzati Hírek megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, a jelöltek és jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség alapelvét, a jogsértőt eltiltotta a további jogszabálysértéstől, továbbá kötelezte a médiatartalom-szolgáltatót, hogy a határozat rendelkező részét a legközelebbi lapszámában tegye közzé.

II.

[A fellebbezés tartalma]

[5]Beadványozó1 2018. április 12-én 15 óra 57 perckor elektronikus úton nyújtotta be fellebbezését a Nemzeti Választási Bizottság részére, amelyben előadta, hogy az OEVB határozata sérti a Ve. 2. § c) és e) pontjában megfogalmazott alapelveket, a 46. § dc) pontját, valamint a 219. § (1) bekezdését.

[6]Beadványozó1 álláspontja szerint az OEVB nem járt el helyesen, amikor a bizottság a hivatkozott két cikket akként értékelte, hogy a sajtótermék csak az elmúlt két hét eseményeiről számolt be, tekintettel arra, hogy az eseményhez a képviselőjelöltnak semmi köze nem volt. Előadta továbbá, hogy az OEVB által hivatkozott kúriai végzések épp az ellenkezőjét igazolják annak, mint ami a határozatban megállapításra került. Vítatta továbbá a bírság kiszabásának mellőzését, és annak indokolását is, tekintettel arra, hogy véleménye szerint a megállapított jogsértés nem lett kellően szankcionálva. Az általa előadottakra tekintettel indítványozta a „további két cikk tartalma” miatt is a jogsértés megállapítását, a jogsértő eltiltását a további jogszabálysértéstől, bírság kiszabását, valamint a határozat közzétételét a következő lapszámában.

[7]Beadványozó2 2018. április 12-én 8 óra 42 perckor elektronikus úton nyújtotta be fellebbezését, amelyben előadta, hogy az OEVB határozata sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontját, valamint az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdését. Véleménye szerint egyrészt nem indokolt a jogsértő további jogsértéstől való eltiltásának jogintézménye, tekintettel a határozathozatal időpontjára. Álláspontja szerint az OEVB határozata megalapozatlan, mivel nem derül ki belőle, hogy milyen magatartással került megsértésre a Ve. alapelvi rendelkezése. Előadta továbbá, hogy Mohács polgármestere FIDESZ tag, korábbi országgyűlési képviselő, tehát „semmilyen tekintetben sem semleges”. Álláspontja szerint akkor lehetne a Ve. 2. §

(1) bekezdés c) pontja szerinti alapvető sérelmet megállapítani, ha „konkrét jogszabályhely valaminek a tevését vagy nem tevését” írta volna elő. Beadványozó előadása szerint a kampányidőszakban kiszélesednek a véleménynyilvánítási lehetőségek, így a polgármester nem követhetett el jogsértést. Álláspontja alátámasztása végett hivatkozott továbbá alkotmánybíróági határozatok párhuzamos indokolásában foglaltakra.

[8]A fentiekre tekintettel kérte jogsértés hiányában az OEVB határozatát megváltoztatni, és a kifogást elutasítani.

III.

[A Nemzeti Választási Bizottság eljárása]

[9]A Nemzeti Választási Bizottság hivatkozva a Fővárosi Ítéltábla 1.Pk.50.075/2014/2. számú végzésére rögzíti, hogy azzal, hogy az elsőfokú határozat ellen több személy, illetve szervezet nyújtott be fellebbezést, a másodfokú eljárásban nem keletkezik több ügy, mert valamennyi fellebbezés ugyanabban az ügyben hozott, ugyanazon döntést tartalmazó határozatot támadja, melyek a másodfokú eljárásban csak egy ügyként és egységesen bírálhatók el. Minderre tekintettel a Bizottság a benyújtott fellebbezéseket egy eljárásban bírálta el.

IV.

[A Nemzeti Választási Bizottság döntése és jogi indokai]

[10]A Nemzeti Választási Bizottság a Ve. 231. § (4) bekezdése alapján eljárásában a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást vizsgálja az irányadó jogszabályok alkalmazásával, a fellebbezés keretei között.

[11]A Ve. 43. § (1)-(2) bekezdései szerint a választási bizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján tisztázza a döntéshozatalhoz szükséges tényállást. Eljárásában minden olyan bizonyíték felhasználható, amely alkalmas a tényállás tisztázásának megkönnyítésére. Bizonyíték különösen: a nyilatkozat, az irat, a tanúvallomás és a tárgyi bizonyíték. Az (5) bekezdés alapján továbbá a választási bizottság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

[12]A Kúriai a Kvk.IV.37.359/2014/2. számú határozatában rögzítette, hogy „[a] parlamenti demokrácia alapja a politikai pártok választópolgári támogatottságért való versengése. A demokrácia egészséges működése nem képzelhető el politikai pluralizmus és a pártok politikai küzdelemben való esélyegyenlősége nélkül. Az azonos feltételeket tartalmazó jogi keret garantálja az állam semlegességét a politikai pártok küzdelemben.”. „Ahogy az államnak, úgy az önkormányzatnak is kötelezettsége, hogy a politizáló polgárok pártpreferenciáinak egyenlő esélyű kifejezését szavatolja. Az állam, illetve a közhatalommal rendelkező önkormányzat a

ténylegesen kialakult versenyhelyzetet nem befolyásolhatja, nem nivellálhat, de a különbségek növelése irányába sem hathat.”

[13] A Kúria a Kvk.IV.37.359/2014/2. számú határozatban úgy foglalt állást, hogy „[a] kampányhoz kötődő jogegyenlőség követelménye, az egyenlő esély elve a választási kampány idején akkor érvényesül, ha a jelölőszervezetek és jelöltek számára azonosak azok az objektív, külső feltételek, amelyek mellett képesek választási üzeneteiket eljuttatni a választókhoz.” Álláspontja szerint „[m]egbomlik a választási versengésbeli esélyegyenlőség akkor, ha valamely jelölő szervezet vagy jelölt a kampány időszakában olyan támogatásban részesül, olyan segítséget kap, amely őt ésszerű indok nélkül privilegálja más szervezetekhez és jelöltekhez képest.”

[14] A Nemzeti Választási Bizottság előzetesen rögzíti, hogy Beadványozó1 kifogása eredetileg egyrészt Mohács polgármesterének, másrészt a Mohácsi Önkormányzati Hírek című önkormányzati lap jogszabálysértésének megállapítására irányult.

[15] A Bizottság álláspontja szerint a sérelmezett önkormányzati lapszám címlapján közzétett, Beadványozó2 polgármesteri minőségében tett nyilatkozata alkalmas arra, hogy megbontsa a választási versengésbeli esélyegyenlőséget, tekintettel arra, hogy hivatali minőségét felhasználva, a helyi választópolgárokat egy önkormányzati hetilapban, kifejezetten egy meghatározott képviselőjelölt támogatására ösztönzi.

[16] A nyomtatott sajtótermékek vizsgálatával kapcsolatban a Bizottság idézi a Kúria Kvk.III.37.236/2018/4. számon hozott végzését: „A kifogás tárgya egy konkrét sajtótermék, annak egy meghatározott száma volt, az abban szereplő tartalmat kellett a kifogás elbírálása körében vizsgálat alá vonni. Egy adott lapszám tartalmával szemben támasztott kifogás esetén nincs jogszabályi alapja annak, hogy a lapfolyamot az adott ügy szempontjából irányadó teljes időszakban, összességében vizsgálják (...)”.

[17] A Nemzeti Választási Bizottság az OEVB határozata felülvizsgálatának eljárásában irányadónak tekinti az Alkotmánybíróság 2014. április 8-án, a Kúria választási ügyben hozott Kvk.I.37.394/2014/2. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt elutasító 3096/2014. (IV. 11.) AB határozatát, melyben az AB az írott sajtó esetében a sajtószabadság korlátozásának szabályait értelmezte.

[18] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a sajtószabadság korlátozásának alkotmányossági mércéi eltérnek az egyes tömegkommunikációs eszközök tekintetében. A médiaszolgáltatók, azaz a televíziók, rádiók esetében az Alkotmánybíróság más sajtószervekhez képest a szerkesztői szabadság szélesebb körű korlátozását tartotta elfogadhatónak [165/2011. (XII. 20.) AB határozat, ABH 2011, 478.]. Az Alkotmánybíróság az 1/2007. (I. 18.) AB határozatban a médiaszolgáltatók szerkesztői szabadságának korlátjaként fogadta el a kiegyensúlyozott, elfogulatlan, tárgyilagos tájékoztatás követelményét, de a korlátozás igazolására felhozott érvek az audiovizuális média sajátosságaihoz kötődnek, és a nyomtatott sajtótermékek esetében nem állnak fenn. Az írott sajtó

esetében az Alkotmánybíróság kezdettől fogva a lapalapítás korlátlan szabadságát tekintette mérvadónak, és e körben a sajtó befolyásoló ereje és hatásmechanizmusa sem válhatott korlátozást igazoló indokká. Ennek értelmében az AB szerint a sajtótermékek nem szankcionálhatók az általuk nyújtott tájékoztatás jellege, minősége miatt.

[19] Az AB álláspontja szerint bizonyos körben azonban kivételt jelenthetnek ez alól a közhatalmi szerv által fenntartott, közpénzből működtetett sajtótermékek. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény preambuluma értelmében a helyi önkormányzatok a „helyi választópolgárok közösségének” önkormányzását testesítik meg, de egyúttal „az egységes állami szervezetrendszer részeként” működnek. Az ő tevékenységük tehát mind a helyi közhatalom gyakorlása, mind a felhasznált közpénzek miatt más kapcsolatba hozható a társadalom tagjainak tájékozódáshoz való jogával. Erre tekintettel az ilyen sajtótermék által nyújtott tájékoztatásra mégis előírhatók bizonyos követelmények. Az Alkotmánybíróság érvelése szerint a Kúria Kvk.I.37.394/2014/2. számú döntéséből az következik, hogy a Ve. követelményei a közpénzből fenntartott önkormányzati lapok szerkesztési gyakorlatát korlátozhatják a választási kampányidőszakban.

[20] A Nemzeti Választási Bizottság az AB és a Kúria fentiekben hivatkozott jogértelmezése alapján megállapítja, hogy a Ve. 2. § (1) bekezdésében rögzített eljárási alapelvek elsődlegesen a közpénzből fenntartott lapok szerkesztői szabadságát korlátozhatják, ezekkel a nyomtatott sajtótermékekkel szemben támasztott követelmény, hogy kampányidőszakban az általuk nyújtott tájékoztatás kiegyensúlyozott és elfogulatlan legyen, mindez pedig azt jelenti, hogy nem támogathatják, és nem diszkriminálhatják a választási, illetve népszavazási eljárás résztvevőit.

[21] A hetilap impresszuma alapján az Önkormányzati Hírek című kiadvány Mohács Város Önkormányzatának hetente megjelenő nyomtatott helyi sajtóterméke, amelyet 10.000 példányszámban terjesztenek Mohács, Újmohács, Sárhát és Mohács-szőlőhegy területén. A sajtótermék felelős vezetője és kiadója Meier Antalné.

[22] A Bizottság álláspontja szerint a kifogásban egy konkrét lapszám volt megjelölve, mivel heti megjelenésű sajtótermékről van szó, nincs elvi akadálya az esélyegyenlőség elve vizsgálatának az önálló lapszámban. A Bizottság az eset megítélésakor azonban nem csak a kifogásban megjelölt tartalmakat, hanem a lapszámot, azaz a cikkek összességét veszi figyelembe, hiszen ez az a kör, amelyben az esélyegyenlőség elvét érvényre kell juttatni.

[23] A vizsgálat során a fentebb leírt, esélyegyenlőség sérelmét eredményező indokolatlan előny megállapíthatóságát nem csak a megszólalások és szerepeltetések jogcíme alapozhatja meg. Figyelembe kell venni a jelölt szereplésének mennyiségét (beszámolók, fényképek, szembetűnő szalagcímek és

leadek mennyisége, aránya más jelölthöz képest), illetve a választási eljáráshoz kapcsolódó tartalmat.

[24] A Bizottság álláspontja szerint Beadványozó1 által megjelölt megjelenítések száma és ezzel párhuzamosan a választási kampányban állásfoglalásként értelmezhető tartalom összességében megalapozza azt a látszatot, hogy az önkormányzati lap a semleges pozícióját feladva valamely jelölt és jelölő szervezet mellett foglal állást. A Bizottság az alapelv sérelme tekintetében – a képviselőjelölt szavazására buzdító cikken túl – értékelte, hogy a polgármesterről és a képviselőjelölről készült fénykép a címlapon került elhelyezésre, továbbá azt, hogy a főoldalon és a harmadik oldalon szereplő cikk is a képviselőjelölttel foglalkozik úgy, hogy az ingyenes kiadványban más képviselőjelölt nem került említésre. A Bizottság az álláspontja kialakítása során tekintettel volt arra is, hogy sérelmezett lapszám teljes terjedelme mindösszesen négy oldal.

[25] A sérelmezett lap kapcsán a szerkesztői döntések azt eredményezik, hogy az Önkormányzati Hírek című hetilap az esélyegyenlőséget sértő módon jeleníti meg a jelölő szervezetet, illetve a választókerületben induló jelöltet, tekintettel arra, hogy Dr. Hargitai János és a FIDESZ-KNDP jelölő szervezetek mellett eltérő személy, jelölő szervezet, illetve a választási kampányban mérvadó álláspont nem jelenik meg.

[26] A fentiekre tekintettel a Nemzeti Választási Bizottság a polgármesterrel valamint a magánszemély kiadó és felelős vezetővel szemben is alkalmazta a Ve. 218. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt jogkövetkezményként a bírság kiszabását is a választási kampány szabályainak megsértése miatt. A Ve. 219. § (2) bekezdés értelmében a bírság legmagasabb összege természetes személy esetén a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötszöröse. A bírság összegének meghatározatása során a Nemzeti Választási Bizottság a Ve. 219. § (1) bekezdés szerint mérlegelte az eset összes körülményét, így különösen az érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát és területi kiterjedtségét, a jogsértés ismétlődő jellegét. A bírság összegének megállapításakor értékelni kell azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

[27] A Bizottság a bírság összegének maximális meghatározatása során – a Ve. 219. § (1) bekezdés értelmében – figyelembe vette azt, hogy Szekó József polgármester jogszabálysértésére a 2018. évi országgyűlési képviselők általános választásának kampányidőszakának utolsó napjaiban került sor, értékelte továbbá, hogy a jogsértést elkövetését a település első embere követte el, aki polgármesteri minőségében Mohács Önkormányzatának helyi, nyomtatott formában, széles körben, 10.000 példányban terjesztett hetilapjának címlapján ösztönzött jelölő szervezet, és képviselőjelölt támogatására.

[28] A Bizottság a magánszemély kiadóra kiszabott bírság összegének meghatározatása során figyelembe vette azt, hogy a sérelmezett lapszám a választási kampányidőszak utolsó napjaiban jelent meg, továbbá azt, hogy azt nagy

példányszámban, valamint ingyenes formában került terjesztésre a hetilap. Enyhítő körülményként értékelte ugyanakkor a Bizottság, hogy lappal szemben korábban nem került jogsértés megállapításra a választási eljárás során, a lap terjedelme mindösszesen négy oldal.

[29] A Nemzeti Választási Bizottság a jogsértés megállapítása mellett mellőzte a további jogsértéstől való eltiltást arra tekintettel, hogy a soron következő lapszám már a választásokat követően jelenik meg.

[30] A fentiekre tekintettel a Nemzeti Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

V.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

[31] A határozat a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontján, a 43. § (1)-(2) és (5) bekezdésén, a 219. §-án, a 231. § (4) bekezdésén és (5) bekezdés b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1) bekezdésén, a 224. § (1) bekezdésén, (2) bekezdésén és (5) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2018. április 14.

Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke